

Władyka, Wiesław

"Die Presse in Afrika ; Die Presse in Asien und Ozeanien ; Die Presse in Lateinamerika", oprac. Fritz Feuereisen i Ernst Schmacke, Pullach/Munchen 1973 : [recenzja]

Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego 13/4, 550-551

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przypuszczalnie bardziej wyrobiony smak artystyczny i zamawiane przez niego drzeworyty reprezentują wyższy poziom od innych ówczesnych druków. Inny drukarz, Szkot, Dougal Graham, znany jest z własnych utworów, które nie tylko drukował, ale i sam tworzył. Jeden z jego utworów zajmuje się opisem wyprawy prawnuka Jana Sobieskiego, Bonnie Prince Charlie, w latach 1745—1746 po koronę szkocką i angielską. Utwór liczący ponad pięć tysięcy wierszy stał się bardzo popularny, o czym świadczy dwadzieścia jego wydań w latach 1746—1828.

Tadeusz Cieślak

Die Presse in Afrika, ss. 280; *Die Presse in Asien und Ozeanien*, ss. 376; *Die Presse in Lateinamerika*, ss. 268; oprac. Fritz Feuereisen i dr Ernst Schmacke, Pullach (München, 1973).

Druga edycja serii wydawanej w Verlag Dokumentation Saur KG, zawiera krótkie notki o prasie w Afryce, Ameryce Łacińskiej, Azji i Oceanii. Trzytomowe zestawienie opracowano jako encyklopedyczny informator z myślą o ekonomistach, handlowcach i przemysłowcach. Mogą oni znaleźć w nim cenne uwagi w dwóch językach (niemieckim i angielskim) o prasie w poszczególnych państwach trzech kontynentów, obejmujące dane o adresach redakcji, nakładach, językach wydawnictwa, o statusie społecznym czytelnika (autorzy używają terminów: klasa średnia, biznesmeni, studenci, urzędnicy itd.), objętościach, ilości kolumn, cenach reklam, terminach edycji, metodach druku. Wydawcy zapewniają w krótkim wstępie, że omawiana seria dostarcza wiadomości w pełni aktualnych. Trudno jednak się zorientować, na ile zestawienie to jest kompletne; przykładowo: opracowano 61 pism japońskich, 12 chińskich, 26 nepalskich. Budzi to zrozumiałe wątpliwości, lecz sądzić można, że objęto wydawnictwem najważniejsze periodyki drukowane na tych trzech kontynentach.

Sytuacja prasowych rynków wydawniczych na całym świecie jest bardzo zmienna, dotyczy to także państw Trzeciego Świata, które po zdobyciu niepodległości przejawiają na tym polu dużą aktywność i można na pewno założyć, że informacje zebrane w omawianej pracy będą musiały być wzbogacane wraz z upływem czasu. Dotyczy to szczególnie, jak się wydaje, państw afrykańskich. Wiele z nich w tej serii jest reprezentowane tylko przez jeden tytuł prasowy (np. Gabon, Botswana).

Dodać należy, że autorzy opatrzyli wydawnictwo krótkimi notkami o każdym państwie. Znaleźć w nich można dane o powierzchni kraju, składzie narodowościowym mieszkańców, statusie prawnopolitycznym, walucie obiegowej, najważniejszych produktach importowanych i eksportowanych.

Opracowanie F. Feureisena i E. Schmacke zawiera informacje umożliwiające dokonanie wielotematycznych badań porównawczych z zakresu historii prasy, jest dobrym kompedium aktualnej wiedzy o prasie w Afryce, Ameryce Łacińskiej, Azji i Oceanii.

Wiesław Władyka